

Kannanotto Parikkalan tilapäisen rajanylityspaikan lakkauttamiseen

Kh 19.02.2024 § 32
43/00.04.01/2022

Valmistelija

Harri Anttila, kunnanjohtaja
p. 0400 559 034, harri.anttila@rautjarvi.fi

Rajavartiolaitos pyytää lausuntoa Parikkalan (ja Inarin) tilapäisten rajaylistyspaikkojen mahdollisesta sulkemisesta 29.2.2024 mennessä.

Suomen ja Venäjän välisellä maarajalla on tällä hetkellä kansainvälisten rajanylityspaikkojen lisäksi kolme tilapäistä rajanylityspaikkaa. Näistä kaksi, Parikkalan ja Inarin tilapäiset rajanylityspaikat, on tarkoitettu ajoneuvoliikenteelle (kolmas tilapäinen rajanylityspaikka, Imatran rautatieliikenteen rajanylityspaikka, rautatieliikenteelle). Parikkalan tilapäinen rajanylityspaikka on ollut suljettu liikenteeltä toistaiseksi 19.4.2022 alkaen.

Suomen ja Venäjän välisen rajanylityspaikkasopimuksen 5 artiklan 1 kohdan mukaan tilapäiset rajanylityspaikat on tarkoitettu Suomen ja Venäjän kansalaisille ja ajoneuvoille rajanläheisten alueiden yhteistyön, puutavaran kuljetuksen ja muun taloudellisen toiminnan toteuttamiseen. Parikkalan ja Inarin tilapäisiä rajanylityspaikkoja on pidetty avoinna lähes yksinomaan puutavaran tuontia varten.

Venäjän ulkoministeriö on toimittanut Suomelle syyskuussa 2023 nootilla pöytäkirjan, joka koskee Parikkala – Syväoro ja Inari – Inari tilapäisten rajanylityspaikkojen sulkemista ja poistamista Suomen ja Venäjän välisten rajanylityspaikkojen luettelosta.

Euroopan unioni on kiinnittänyt aiemmin huomiota Suomen tilapäisiin rajanylityspaikkoihin. EU-oikeuden näkökulmasta tilapäiset rajanylityspaikat ovat syrjiviä, koska rajanylitys on sallittua niiden kautta vain Suomen ja Venäjän kansalaisille ja ajoneuvoille.

Rajavartiolaitos ei ole aiemmin nähnyt lakkauttamista tarpeellisena, sillä tilapäinen rajanylityspaikka on voinut olla suljettuna liikenteeltä vuosiakin ja sen aukioloja on voitu säännöstellä rajavaltuutettujen päätöksin joustavasti yhteiskunnan tarpeiden mukaan. Lakkautetun tilapäisen rajanylityspaikan uudelleen avaaminen vaatii uutta sopimusta ja avaaminen vaatisi mahdollisesti puretun infran uudelleen rakentamista ja rajanylityspaikan uudelleen varustamista.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Anttila Harri

Päätösehdotus

Rautjärven kunnan kantana kunnanhallitus toteaa seuraavaa:

Parikkala - Syväoron tilapäinen rajanylityspaikka on ollut merkittävä sekä maakunnalliselle että paikalliselle puunjalostukselle ja yritystoiminnan kehittymiselle molemmin puolen rajaa. Rajanylityspaikan merkitystä paikallistaloudelle kuvaavat myös ne toimet, joita on toteutettu tavoitteena kansainvälinen rajanylityspaikka. Nämä edellytykset ovat edelleen olemassa, jos Venäjän aggressiivinen asenne ja toiminta naapurimaita kohtaan, jossain vaiheen päättyy.

Nykytilanteessa on välttämätöntä pitää rajanylityspaikka suljettuna, mutta

lakkauttaminen voi tehdä tyhjäksi normaaliaikoina tarpeellisen kansainvälisen rajanylityspaikan toteutumisen etenkin, jos lakkauttamisen yhteydessä puretaan tulevaisuutta varten rakennettua infrastruktuuria. Vuonna 2018 laadittu vaikutus selvitys (Etelä-Karjalan liiton, Etelä-Savon liiton, Savonlinnan kaupungin, Parikkalan kunnan ja Rautjärven kunnan toimeksianto) on edelleen ajankohtainen. Tuolloin on arvioitu aluetaloudelliset hyödyt suureksi jopa kansainvälisen rajanylityspaikan avaamiseksi.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi kannanoton päätösehdotuksen mukaisesti.